Biblioteka Celsusa

Biblioteka Celsusa[1] (tr. *Celsus Kütüphanesi*) – jeden z ważniejszych zabytków Efezu, który został zrekonstruowany i udostępniony zwiedzającym. Zlokalizowana jest przy skrzyżowaniu ulicy Marmurowej i Drogi Kuretów.

Budynek biblioteki powstał dla uczczenia pamięci Tyberiusza Juliusza Celsusa Polemenusa i jako miejsce jego pochówku. Gmach zbudował syn Celsusa, konsul Gajusz Juliusz Akwila[2], w latach 114-117. Odkryta podczas badań archeologicznych krypta z sarkofagiem mieści się pod posadzką w zachodniej części budynku. Nad nią umieszczono pomieszczenie, które pełniło funkcję biblioteki i czytelni. Salę o wymiarach 16,0 × 10,0 m otaczały podwójne mury, które rozdzielała pusta przestrzeń o szerokości ok. 1,0 m. Takie rozwiązanie miało pomóc zachować stałą wilgotność i temperaturę wnętrza. Zbiory biblioteczne, liczące około 12 tysięcy zwojów, umieszczono w szafach rozlokowanych w niszach ściennych. W centralnej części pomieszczenia najprawdopodobniej znajdował się posąg Ateny.

Budowę biblioteki rozpoczęto w zabudowanym wcześniej terenie, pomiędzy istniejącymi już budynkami. Dla nadania budowli pozorów znacznie większej monumentalności niż pozwalał na to wolny teren budowniczy zaprojektował budynek na podwyższeniu, na które prowadziło 9 stopni zajmujących całą szerokość fasady, którą dodatkowo wysunął do przodu w środkowej osi. To uwypuklenie jest przyczyną złudzenia optycznego, w wyniku którego elementy środkowe sprawiają wrażenie, że są wyższe i szersze. Dwupoziomowa fasada ma szerokość 21,0 m i wysokość 16,0 m. Ścianę budynku poprzedzają kolumny o kompozytowych kapitelach. W niszach ściennych, na dwóch poziomach, umieszczono posągi. Podczas prowadzonych prac wykopaliskowych odnaleziono cztery z nich. Oryginały są eksponowane w Muzeum Historii Sztuki w Wiedniu, a w fasadzie umieszczono ich kopie. Są to alegorie cnót (od lewej): *Sofia* (mądrość), *Areté* (Cnota), *Ennoia* (Myśl) i *Episteme* (Wiedza).

W 260 roku salę czytelni zniszczył pożar, ocalała fasada. Na przełomie IV i V wieku, na placu przed biblioteką zbudowano fontannę z basenem na wodę.

W latach 1970-1978 przeprowadzono rekonstrukcję budynku i udostępniono go zwiedzającym.

Biblioteka Celsusa

Państwo	Turcja
Miejscowość	Efez
Rozpoczęcie budowy	114
Ukończenie budowy	117

Położenie na mapie Turcji

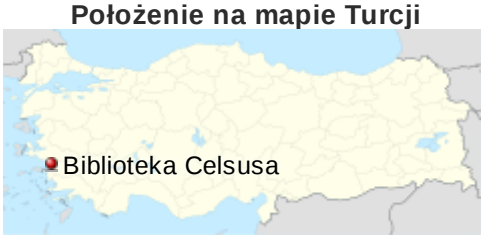

37°56′20,9″N 27°20′26,7″E (https://tools.wmflabs.org/geohack/geohack.php?language=pl&pagename=Biblioteka_Celsusa&params=37.939138888889_N_27.34075_E)

Wnętrze biblioteki

Sofia

Areté

Ennoia

Episteme

Fasada biblioteki

Przypisy

1. Polski egzonim uchwalony na 109. posiedzeniu (http://ksng.gugik.gov.pl/pliki/zmiany_egzonimow/zmiany_egzonimow_na_109_posiedzeniu.pdf) KSNG.
2. Biblioteka Celsusa w Efezie (http://web.archive.org/web/20160526161932/http://www.wsp.krakow.pl:80/whk/b_efez.html) (pol.). WSP Kraków. [dostęp 2015-01-05].

Odtwórz plik multimedialny

Biblioteka Celsusa

Źródło: „https://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=Biblioteka_Celsusa&oldid=59630252”

Tę stronę ostatnio edytowano 30 kwi 2020, 22:53. Tekst udostępniany na licencji Creative Commons: uznanie autorstwa, na tych samych warunkach (http:https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/deed.pl), z możliwością obowiązywania dodatkowych ograniczeń. Zobacz szczegółowe informacje o warunkach korzystania (http:https://foundation.wikimedia.org/wiki/Warunki_korzystania).